ABBÉ WARRÉ

Pszczelarstwo dla wszystkich

Proste i produktywne pszczelarzenie

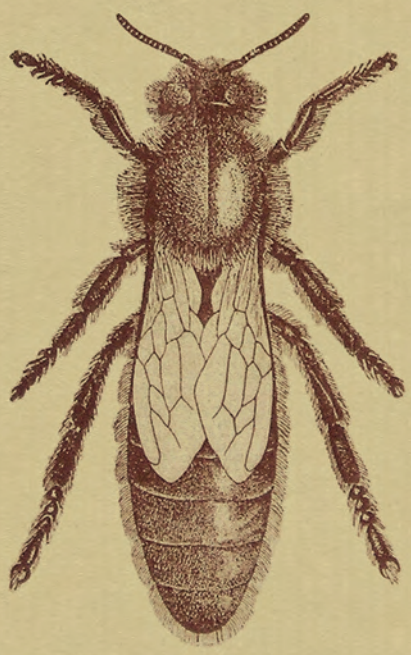

Pszczelarstwo dla wszystkich

Proste i produktywne pszczelarzenie

ABBÉ WARRÉ

Pszczelarstwo dla wszystkich

Proste i produktywne pszczelarzenie

Z języka francuskiego przełożył
Jan Orzechowski

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

KRAKÓW

Tytuł oryginału: *L'apiculture pour tous*, Saint-Symphorien (Indre-et-Loire): chez l'auteur, Petit clos, 1948. 12e éd.

© Copyright for the Polish translation by Jan Orzechowski, 2021

Opracowanie redakcyjne
Hanna Antos

Słowniczek
Jan Orzechowski

Skład i układ graficzny
Aleksandra Winiarska

Projekt okładki
Aleksandra Winiarska

ISBN 978-83-8138-452-0 (druk)
ISBN 978-83-8138-453-7 (on-line, pdf)
https://doi.org/10.12797/9788381384537

Na okładce i w książce wykorzystano oryginalne ilustracje
z 12-go wydania *L'apiculture pour tous*, autor nieznany

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel.: 12 421-13-87; 12 431-27-43
e-mail: publishing@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: https://akademicka.com.pl

Wędrowiec, który w swojej krótkiej podróży,
Odpoczywa chwilę w schronieniu doliny,
Pod gościnnym drzewem, z którego cienia korzysta,
Przed odejściem, chce wyrzeźbić swoje imię.

Lamartine[1]

Przed odejściem chciałbym, drogie Pszczoły, wyrzeźbić swoje imię na tych liściach. Błogosławiony krzew, który wszystkie soki czerpie z miejsca, gdzie żyjecie.

W jego cieniu odpoczywałem, będąc zmęczonym, leczyłem rany. Jego horyzont zaspokajał moje pragnienia, bo tam mogłem widzieć niebiosa.

Jego samotność jest bardziej słodka niż głęboka. Wasi przyjaciele odwiedzają go. Ożywiacie go Waszym śpiewem.

I ponieważ Wy nie umieracie, drogie Pszczoły, będziecie śpiewać znów i na zawsze w otaczającym listowiu, kiedy mój duch będzie odpoczywał.

Dziękuję Wam.

Émile Warré

---

1 Alphonse de Lamartine (1790-1869) – poeta tradycyjnie uważany za pierwszego twórcę francuskiego romantyzmu. Jako polityk odegrał istotną rolę w okresie II Republiki (przekład własny; wszystkie przypisy pochodzą od tłumacza).

Od tłumacza

Pszczelarstwo dla wszystkich nie jest zwykłą książką-poradnikiem. Dostajemy w niej opis gotowej metody, łącznie z planami budowy uli, ale przede wszystkim otrzymujemy gruntowne przemyślenia na temat naturalnych sposobów utrzymywania pszczół, mające źródło w obserwacjach, analizie historycznych metod i ówczesnej wiedzy naukowej. Do tego subtelne tło epoki, garść anegdot i nieoczywiste filozoficzne dywagacje francuskiego księdza z okresu międzywojennego. Że napisane specyficznym językiem – taki urok i zapewne przyzwyczajenia z wielu lat wygłaszania kazań.

Przemyślenia Warrégo – zwłaszcza te dotyczące pszczół – są jak najbardziej aktualne i stanowią dobry punkt wyjścia dla tych, którzy rzeczywiście chcą zapewnić „najbardziej przyjemne i racjonalne mieszkanie swoim ukochanym pszczołom".

Pszczelarstwo dla wszystkich warto przeczytać w całości, i do końca. Pojawiające się w nim dygresje niosą, często kluczowe dla zrozumienia metody, obserwacje. Poza tym moglibyśmy stracić bezcenne uwagi światopoglądowe ojca Warrégo.

Metoda pochodzi sprzed czasów *warrozy*. Autor dostrzega jednak problemy naturalnej selekcji, odporności i zachowań higienicznych pszczół, a starając się zbliżyć do ich naturalnych zachowań, podpowiada być może skuteczne ścieżki na trzymanie pszczół bez leczenia (por. Thomas D. Seeley, *The Lives of Bees. The Untold Story of the Honey Bee in the Wild* – gdzie znajdziemy rzetelny, naukowy opis dzikich populacji pszczoły miodnej).

Niektóre wiadomości ze wstępu są cokolwiek nieaktualne, na przykład klasyfikacja gatunków, inne być może odstają nieco od aktualnej wiedzy o zachowaniach pszczół. Są tu intrygujące fragmenty, których nie znajdziemy w typowych podręcznikach – na przykład o zapachu trutni lub ich funkcji w ulu. Prawdziwość tych teorii każdy niech zweryfikuje sam – tak czy inaczej, jest w nich piękno wynikające z pokornej obserwacji pszczół.

Metoda Warrégo nie jest dla laików – jej pozorna łatwość może zgubić osoby nieznające pszczół. To nie jest ul do pochwalenia się na Facebooku. Nie mając łatwego i częstego dostępu do wnętrza ula, tym bardziej trzeba rozumieć zachowania pszczół. Początkującym należy zalecić cierpliwość, lekturę i praktykę u doświadczonego pszczelarza. I baczną obserwację wylotka.

Ojciec Warré podchodzi do pszczół holistycznie. Podziwiając ich pracę i zwyczaje, jest natchniony. Patrząc na miód i produkty pszczele, stąpa twardo po ziemi i liczy pieniądze. Rozumie pszczoły, rozumie pszczelarza i pokazuje drogę środka. Dlatego jego podejście może być skuteczne w dłuższym czasie. Pryncypia, na których się opiera, są słuszne. Wszyscy szukają wyjścia z sytuacji, kiedy pszczoły są coraz słabsze, nie radzą sobie z chorobami i pasożytami, a hodowla musi się opłacać. Tymczasem Abbé Warré, jak twierdzi, znalazł rozwiązanie dawno temu. Póki intensywne pszczelarstwo miało się dobrze, nie było potrzeby go słuchać. Teraz być może czas na trochę pokory i wsłuchanie się w to, co podpowiada natura.

Opisane w książce koncepcja, budowa i sposób gospodarki w ulach typu Warré to zaskakująco aktualna odpowiedź na problemy współczesnego, intensywnego pszczelarstwa. Szukając drogi do bardziej naturalnego trzymania pszczół, szanującego ich zwyczaje, warto pochylić się nad kompletną metodą opracowaną przez ojca Warrégo. Jego ul popularny odzwierciedla preferencje pszczół, umożliwia im zachowanie optymalnych warunków zimowli i wspomaga naturalną selekcję silnych rodzin. W publikacji znajdziemy też wiele celnych uwag pokazujących, jak daleko odeszliśmy we współczesnych ulach od dobrych praktyk, które pozwalały jeszcze niedawno utrzymywać zdrowe rodziny bez sztucznego wspomagania.

Ojciec Warré pisze:

> „Stąd mamy teraz ul popularny ze stałymi plastrami. Zasługuje on na uwagę wszystkich, ponieważ jest ulem ekonomicznym *par excellence*: łatwym w budowie, w każdym przypadku mniej kosztownym – brak ramek i węzy; wymagającym mniej przeglądów; otwieranie ula konieczne jest tylko raz w roku; [...] zgodnym z prawami natury, co oznacza brak chorób".

> „Ul popularny nie zamienia kamieni w miód; nie da miodu bez żadnej pracy. Nie. Ale zaoszczędzi wam wielu wydatków, czasu i kilka kilogramów miodu każdej zimy. Słowem, ul popularny jest praktyczny i racjonalny. Zapewni szczęście wam i waszym pszczołom.
> Albowiem używając ula popularnego ze stałymi plastrami, z całą pewnością dasz najbardziej przyjemne i racjonalne mieszkanie swoim ukochanym pszczołom".

Sprawdźmy więc, czy ma rację.

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

https: //akademicka.pl

ISBN 978-83-8138-452-0

9 788381 384520